SISÄLLYS

ALKULAUSE V

TAUTI UHKAA KAIKKIALLA 1

TAUTI TARTTUU 2
Maannenä 2
Metsännenä 3
Veden vihat 4
Tuuliaisnenä 5
Kalmannenä 6

SÄIKÄHDYS 8

KOHTAUS 10

TAUTI NOSTETAAN 11
Kirot 11
Paha silmä, suutelukset 13
Iäksi kitumaan 15
Mielenvikaiseksi saattaminen 17
Kaatumatautiseksi pilaaminen 19
Varas kitumaan 19

TAUDIN ALKUPERÄN TIEDUSTELU 21

IHMISRUUMIS JA SEN TAUDIT 23

IHMISRUUMIS 24
Veri 24
Suonet 24
Sappi 26
Ruokatorvi ja henkitorvi 26
Ruoansulatus 26
Hampaat 26
Elohiiri 27

VAMMAT 27
Haava 27
Veren pidätys 31

Löylyn vihat 34
Raudan haava 35
Puun haava 37
Tikku sormessa 38
Kiven vihat 39
Kynnen vihat 40
Hankautuma 40
Piiskattavan selkä haavoittumattomaksi 41
Palohaava 41
Paleltuma 43
Niukahdus 44
Nari 47
Selkä- ja sivutauti 49

MYRKYLLISET PUREMAT JA PISTÄMÄT 50
Käärmeenpisto 50
Sisiliskon purema 54
Sammakon purema 54
Ampiaisen ja mehiläisen pisto 55
Hämähäkin purema 55

TARTUNTATAUDIT 56
Rutto ja kolera 56
Horkka l. vilutauti 56
Lavantauti 58
Isorokko 58
Tulirokko 59
Tuhkarokko 59
Vesirokko 60
Keuhkotauti 60
Hinkuyskä 61
Lentsu ja vilustuminen 61
Keltatauti 61
Kurkkumätä 62
Sikotauti 63

SISÄTAUDIT 63
Keuhkokuume 63
Pistos 63
Sydänvika 65
Vatsakivut 66
Närästys l. rinnankorvennus 68
Ripuli 69
Umpitauti 70
Kivitauti 71
Ähky 71
Munuaistauti 72
Matoja vatsassa 72
Käärme ihmisen sisässä 73
Kaulakupu 74

KOLOTUKSET 75
Kolotus 75

Reumatismi 76
Kihti 78
Iskias 79
Suonenveto 79

HERMO- JA MIELITAUDIT 80
Hermotauti 80
Kaatumatauti 80
Pelko 82
Näkijät 83
Mielenvikaisuus 84

IHOTAUDIT 86
Ihotauti 86
Maahinen 86
Rohtuma, sierettymä 91
Rupi, rakko 92
Syylä 93
Ajos l. paise 97
Koi 101
Raani 103
Hyle l. merehinen 104
Vaarnehdos 104
Ruusu 105
Syyhy 108
Savipuoli 109
Finni 110
Tukanlähtö 110
Kynsitikut 110
Päivetys 111
Teerenpilkut 111
Huunpurema 112
Ihonhoito 113

SUKUPUOLITAUDIT; SUKUPUOLIELÄMÄ 113
Kuppa ja tippuri 113
Sukupuolisuhteet 114
Hedelmällisyys 115

NAISTENTAUDIT 116
Kuukautiset 116
Valkovuoto 117
Rinnan sairaus 117

RASKAUS JA SYNNYTYS 118
Raskaus 118
Keskenmeno 120
Synnytys 120
Lapsivuode 124

LASTENHOITO; LASTENTAUDIT 125
Vastasyntyneen hoito 125
Imeväisen ruokinta 127

Ensimmäiset ikävuodet ... 128
Sampaat ... 130
Itkeväinen lapsi ... 130
Yönitkettäjä l. valvottaja ... 131
Harjakset ... 134
Alleenkastelu ... 136
Änkytys ... 137
Riisi ... 137
Eltta ... 140
Vaihdokas ... 140

SILMÄTAUDIT ... 142
Silmäpasko ... 142
Vuoro ... 143
Silmäsätkä ... 143
Verestävät silmät ... 144
Rikka silmässä ... 144
Nääränäppy ... 145
Kierosilmäisyys ... 146
Kaihi ... 147
Sokeus ... 147
Terveet silmät ... 148

KORVA-, NENÄ-, KURKKU- JA SUUTAUDIT ... 148
Korvasärky, -pistos ... 148
Vieraat esineet korvassa ... 149
Korva lukossa ... 149
Huonokuuloisuus, kuurous ... 149
Hyvä kuulo ... 150
Nenän verenvuoto ... 150
Nuha ... 150
Kurkkutauti ... 151
Ruoto kurkussa ... 152
Suutauteja ... 152
Käheys ... 153
Hyvä lauluääni ... 153

HAMMASTAUDIT ... 154
Hampaiden puhkeaminen ... 154
Maitohampaan lähtö ... 154
Hammassärky, -mato ... 154
Hyvät ja huonot hampaat ... 159

TAUDIN OIREITA; ERINÄISIÄ TAUTITILOJA ... 160
Kuume ... 160
Päänsärky ... 160
Yskä ... 162
Pahoinvointi ... 164
Pyörtyminen ... 164
Väsymys ... 164

Nikotus 165
Painajainen 167

KOTIELÄINTEN TAUDIT 169

VAMMAT 170
Niukahdus 170
Ontuminen 170

ELÄINTEN PUREMAT 171
Käärmeenpisto 171
Kärpän ja lumikon purema 172
Päästäisen purema 173

TARTUNTATAUDIT 173
Luomatauti 173
Punatauti 174
Pääntauti 175

SISÄTAUDIT 177
Ammus 177
Lento 179
Ähky 181
Hiirenpesän syöminen 182
Umpitauti 183
Ripuli 185
Märepalan putoaminen 185
Pyörötauti 186

UTARETAUDIT 187
Utaretulehdus, turvonneet utareet 187
Rohtuneet utareet, rakkoja utareissa 187
Verenlypsy 188
Nori 189
Maidon venyminen 189
Ehtyminen 190

IHOTAUDIT 192
Kapi 192
Permut 192
Väiveet, täit 193

POIKIMINEN 193

KANOJEN TAUDIT 195
Kana ei muni 195
Nahkamunat 195
Kana syö munansa 196

PAINAJAINEN, MARA 196

YLEISIÄ PARANNUSTAPOJA 201

KAIKKIEN TAUTIEN LÄÄKITYKSIÄ 202
Sauna 202
Hierominen 203
Kuppaaminen ja suonen iskentä 204
Terva 205
Lääkekasvit 206
Muurahaiset 208
Juhannusyön kaste 208
Maahan pudonnut pilvi 209
Elohopea 209
Ukkosen vaaja 209
Käärmeen käräjäkivi 210
Käärmeen ruumiinosat 210
Karhun ruumiinosat 211
Koiran kieli 211
Litomato 211
Voiteen luku 212

VARAUTUMINEN TAUTEJA VASTAAN 212
Terveyden säilyttäminen 212
Karja terveeksi 213

KANSANPARANTAJIA JA VERENSULKIJOITA 215

PARANTAJIA 216
Kyyrän Jussi 216
Hätämaan ukko 217
Muita parantajia 219

UNENNÄKIJÖITÄ 221

VIINASTA KATSOJIA 223

VERENSULKIJOITA 224

LÄHDEVIITTAUKSET 228

ASIAHAKEMISTO 242